

*Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет*

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Тема: Аналіз майнового потенціалу підприємства

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітня програма 6.051.00.06 «Економіка і бізнес»

Завідувач кафедри: _____ /Карінцева О.І. /

Керівник роботи: _____ /Дериколенко О.М. /

Виконавець: _____ /Сергієнко О.Б. /

П.І.Б.

Група: _____ Ез-71С_

шифр

Суми 2021

Зміст

Реферат	Ошибка! Закладка не определена.
Вступ.....	1
Розділ 1. Теоретичні засади оцінки майнового потенціалу	6
1.1. Дослідження категорійного апарату	6
1.2. Характеристика діяльності підприємства	Ошибка! Закладка не определена.
Розділ 2. Аналіз майнового потенціалу підприємства: економічний аспект	Ошибка! Закладка не определена.
2.1. Аналіз майнового стану.....	Ошибка! Закладка не определена.
2.2. Аналіз ділової активності.....	15
2.3. Показники рентабельності та прибутковості	19
Розділ 3. Аналіз майнового потенціалу: фінансовий аспект на прикладі АТ «Сумський завод «Насосенергомаш»	24
3.1. Аналіз фінансової стійкості	24
3.2. Аналіз ліквідності	27
Висновок	37
Список використаних джерел	41

Реферат

Кваліфікаційна робота містить 38 сторінок, 3 розділи, 3 рисунки, 54 формули, 1 таблицю, список використаної літератури із 52 джерел та 1 додаток.

Метою роботи є дослідження та оцінка майнового потенціалу підприємства.

Об'єктом дослідження є підприємство АТ «Сумський завод «Насосенергомаш».

У першому розділі «Теоретичні засади оцінки майнового потенціалу» розглянуто загальні поняття майнового потенціалу підприємства, особливості його формування та коротка характеристика об'єкта дослідження.

У другому розділі «Аналіз майнового потенціалу підприємства: економічний аспект» на прикладі АТ «Сумський завод «Насосенергомаш» досліджено показники, за допомогою яких можна визначити майновий потенціал підприємства з економічної точки зору.

У третьому розділі «Аналіз майнового потенціалу: фінансовий аспект на прикладі АТ «Сумський завод «Насосенергомаш» розраховані показники за фінансової стійкості та ліквідності та здійснена оцінка майнового потенціалу підприємства.

Ключові слова: майно, майновий стан, майновий потенціал, ліквідність, рентабельність, ділова активність, прибутковість.

Вступ

В сучасних динамічних умовах господарювання, майновий потенціал окремих бізнес-структур не знаходиться в статичному стані, його обсяги постійно змінюються під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів. Саме тому, сьогодні значно зростає потреба в розгляді питання щодо оцінки майнового потенціалу.

Актуальність теми полягає в тому, що потенціал розвитку будь-якого підприємства визначає результати його діяльності за певний період. На сьогоднішній день, в умовах інформаційних, інноваційних та трансформаційних перетворень вітчизняної економіки, перед учасниками економічного процесу постає ряд питань, які є проблематичними і потребують нагального вирішення [40, 42, 43, 47, 49, 50, 52]. Оскільки, дослідження подібних питань має свій вагомий вплив фактично на всіх рівнях діяльності підприємства. Однією з таких проблем являється питання щодо визначення особливостей аналізу майнового потенціалу конкретного бізнес-об'єкта .

Метою даної роботи є дослідження особливостей аналізу майнового потенціалу в конкретних умовах функціонування за допомогою певних аналітичних показників.

Завдання даної роботи:

- визначення сутності потенціалу підприємства;
- визначення методичних підходів до оцінки майнового потенціалу;
- розрахунок показників майнового стану, ділової активності, рентабельності, фінансової стійкості та ліквідності підприємства;
- проведення загальної оцінки майнового потенціалу на прикладі конкретного бізнес-об'єкта.

Об'єктом дослідження є АТ «Сумський завод «Насосенергомаш».

Характеристика інформаційної бази. До джерел інформації, необхідної для написання кваліфікаційної роботи, відносять: наукові статті вітчизняних та

закордонних науковців, підручники, навчальні посібники, статистичну інформацію щодо розвитку підприємства.

Розділ 1. Теоретичні засади оцінки майнового потенціалу

1.1. Дослідження категорійного апарату

Сучасні бізнес-структури є складними економічними, соціотехнічними системами, ефективне управління якими в умовах швидкозмінювального зовнішнього середовища є основою їх успішного функціонування та постійного накопичення власного сукупного потенціалу. Забезпечити стійкість певної бізнес-структури дозволяє ключовий ресурс – майновий потенціал господарюючої системи [46, 41, 45, 51].

МПП визначаються розміром, складом та станом активів (перш за все, довгострокових), завдяки яким певна комерційна організація планує досягти свою мету.

Майновий потенціал в загальному вигляді можна розуміти як сукупність засобів підприємства, які перебувають під його контролем.

Під МПП в літературних джерелах зазвичай розуміють де-яку сукупність ресурсів, що функціонує у матеріальній-нематеріальній-фінансовій формах та завдяки якій певний бізнес-суб'єкт планує отримати певні економічні вигоди у формі чистого доходу або доданої вартості або чистого прибутку.

При дослідженні майнового потенціалу необхідною умовою є обґрунтування його структури. Вивчення структури МПП ґрунтується на системному підході. Системний підхід представляє собою напрям методології наукового пізнання, в основі якого лежить розгляд об'єктів як систем, що дозволить дослідити важкодоступні властивості та взаємозв'язки в об'єктах. Завдяки системному підходу ми можемо відобразити МПП як комплекс взаємопов'язаних підсистем, об'єднаних спільними цілями, розкрити його інтегровані властивості, внутрішні й зовнішні зв'язки [7].

Під структурою (від лат. *structura* – побудова, розташування, порядок) розуміють внутрішню організацію системи, спосіб взаємозв'язку та взаємодії

елементів, які складають систему, при цьому структуризація об'єкта дослідження визначається внутрішніми властивостями системи [8].

Структуру МПП складають ресурси підприємства та результати його господарювання (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Структура МПП

МПП забезпечує весь процес господарської діяльності на підприємстві. Відповідно до цього всі його складові елементи забезпечують відповідні стадії даного процесу. Так, ОЗ та виробничі запаси створюють основу для

виробництва товарів/робіт/послуг; готова продукція та товари – забезпечують процес відносин з покупцями; дебіторська заборгованість характеризує частину МПП, яка залучена іншими бізнес-суб'єктами, тобто на певний проміжок часу вилучена з процесу господарювання даного підприємства. Грошові кошти є узагальнюючим результативним активом, за допомогою якого певний бізнес-суб'єкт поповнити ОЗ та виробничі запаси.

Основними чинниками, що впливають на структуру основних засобів підприємства є: виробничі та матеріально-технічні особливості галузі господарювання підприємства; форми організації виробничого процесу; форми відтворення ОЗ; технічний рівень виробництва; місце розміщення підприємства [[41, 44, 45, 48].

Поряд з основними засобами для діяльності економічного суб'єкта має величезне значення наявність оптимальної кількості оборотних коштів.

Засоби, авансовані підприємством у поточні операції, – це оборотні кошти. У бухгалтерському балансі оборотні кошти представлені оборотними (поточними) активами.

Для оборотних активів характерні певні особливості. По-перше, вони споживаються в одному циклі, за який переносять повністю свою вартість. По-друге, вони постійно обертаються. Крім того, їм притаманна зміна форми грошова-товарна, та навпаки(на рис. 1.2) [52].

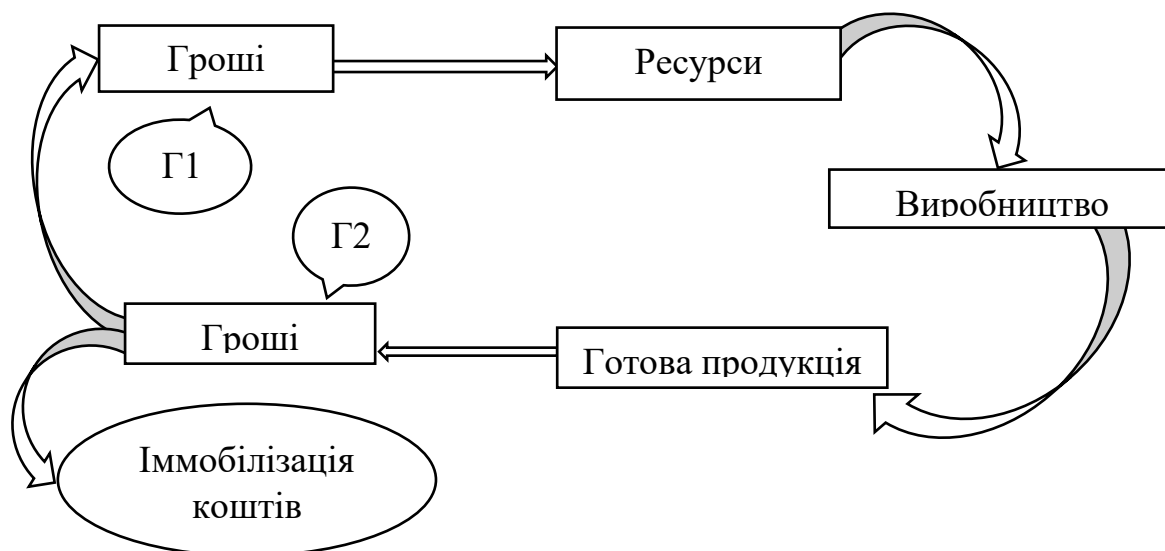

Рис. 1.2. Схема руху майнового потенціалу

Структура ж оборотних активів залежить від: видів продукції, які випускаються підприємством (матеріаломісткі, трудомісткі, унікальні); характеру виробництва (неперервне, дискретне, сезонне); тривалості технологічного циклу (від кількох годин до кількох років); територіального розміщення виробництва (віддаленість від постачальників матеріальних ресурсів збільшує питому вагу виробничих запасів у структурі оборотних активів, неосвоєність території впливає на витрати майбутніх періодів) [9].

В свою чергу, основними категоріями, які відображають результати господарювання підприємства є чистий дохід, додана вартість та чистий прибуток.

Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визначається шляхом вирахування з доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідних податків, зборів, знижок тощо [10].

Додана вартість створюється як ефект діяльності господарюючих суб'єктів, в свою чергу чистий прибуток розраховується власниками з використанням визначених державою нормативів. Реальний чистий прибуток підприємств можливо визначати лише після їх ліквідації шляхом порівняння одержаних і вкладених активів. З іншого боку, додана вартість – це інтегрований показник участі підприємств у формуванні рівня доходів працівників, соціального забезпечення населення, бюджету держави, їх готовності до поновлення запасів активів та розширеної діяльності (приросту активів за рахунок власного капіталу) [11].

Елементами доданої вартості є нарахована амортизація, доходи персоналу, чистий прибуток, податки та обов'язкові платежі (витрати на соціальні гарантії). Кожен з елементів утвореної доданої вартості по різному та в різній мірі формує та накопичує майновий потенціал підприємства [12].

Важливим елементом сформованої підприємством доданої вартості є чистий прибуток, який створюється на підприємстві в результаті бізнес-процесів і є основою формування підприємством потенціалу. За рахунок використання чистого прибутку підприємства провадять інвестиційну

діяльність, яка є визначальною складовою при формуванні та накопиченні прибутку. Окрім того з чистого прибутку, який залишається у його розпорядженні виплачується дивіденди власникам підприємства, а також формується, при поточній збитковій діяльності, фонд споживання [13,15].

Отже, динамічний розвиток майнового потенціалу господарюючої системи в цілому та окремих його складових обумовлений впливом інновацій, нестабільністю зовнішніх чинників господарювання, кон'юнктурними умовами господарювання. За результатами цих змін систематично відбуваються структурні зрушення всередині майнового потенціалу, а також якісні та кількісні зміни економічних показників, які його характеризують [14].

1.2. Характеристика діяльності підприємства

АТ «Сумський завод «Насосенергомаш» – одне з найбільших в машинобудівному комплексі України підприємств, яке спеціалізується у виготовленні насосного обладнання. У більш ніж 50 країнах світу завод знають як надійного, відповідального партнера. Всього за шість десятиліть виготовлено понад півмільйона різноманітних насосів. Своїми успіхами підприємство насамперед зобов'язане добре налагодженій взаємодії прикладної науки і виробництва. Саме на базі конструкторського відділу заводу «Насосенергомаш» в 1956 році було створено спеціальне конструкторське бюро живильних насосів, яке з часом перетворилося на широко відомий науково-дослідний і проектно-конструкторський інститут атомного та енергетичного насособудування (ВНДІАЕН). В результаті плідної співпраці виробників і науковців було створено і освоєно близько 300 найменувань насосного устаткування для атомної і теплової енергетики, видобутку і трубопровідного транспорту нафти і нафтопродуктів, великотоннажних технологічних ліній з виробництва мінеральних добрив, систем водопостачання, комунального господарства та інших найважливіших об'єктів. Завдяки успішній діяльності ВНДІАЕН і заводу «Насосенергомаш», місто Суми стало одним з визнаних світових центрів насособудування.

На сьогоднішній день АТ «Сумський завод «Насосенергомаш» (голова правління – Володимир Ямбуренко) має багатий досвід у проектуванні, виготовленні та участі в експлуатації насосного обладнання. Воно встановлено на теплових і атомних електростанціях, магістральних нафтопроводах, станціях для підтримки пластового тиску. Тільки з 1973 по 2008 рр.. для енергоблоків АЕС потужністю від 440 до 1000 МВт підприємство випустило понад 1200 різних насосів. У 70-80 рр. «Насосенергомаш» брав участь у оснащенні енергоблоків Курської, Чорнобильської, Новоронежської, Калінінської, Ленінградської та інших АЕС. В цей же час завод приступив до експортних поставок насосів для АЕС «Козлодуй» (Болгарія), «Пакш» (Угорщина),

«Темелін» (Чехословаччина), «Ловіза» (Фінляндія). Крім того, завод підтримує тісний зв'язок з динамічно розвиваючимися країнами Азії – Китаєм, Індією. На Тяньванській АЕС (КНР) поставлені насосні агрегати машинних залів і систем аварійної безпеки енергоблоків, а на АЕС «Куданкулам» (Індія) – живильні, Передвключені і конденсатні, насоси систем безпеки. У 2006 році виконано велике замовлення з поставки комплекту поживних і конденсатних насосів, гідромуфт для парогазової електростанції «Конасіма» (Індія), Для будівництва теплової електростанції «Уонг-Бі» (В'єтнам) АТ «Сумський завод «Насосенергомаш» відвантажено насосне обладнання машинного залу. Значно розширюється сфера сервісних поставок і послуг для енергетиків Угорщини, Болгарії, Естонії, Македонії, Індії. Також підприємство спеціалізується на виробництві насосного обладнання для об'єктів трубопровідного транспорту та видобутку нафти. Нашими магістральними насосами укомплектовані основні нафтопроводи Європи та Азії. Сьогодні підприємство приймає участь в оснащенні насосами нафтопроводу «Східний Сибір – Тихий Океан» (ССТО), а також бере участь в інших масштабних проектах. У першій декаді минулого року на заводі успішно завершені міжвідомчі приймальні випробування магістрального насоса нового покоління НМ 10 000-380. Визнано, що за своїм технічним рівнем насоси НМ 10 000-380 відповідають кращим світовим зразкам. Підприємство поставило велику партію обладнання для нафтовиків Росії. Освоєно випуск насосних агрегатів типу НЦН-Е, НМ, ЦНС для облаштування Ванкорського нафтового родовища, а для Верхньо-Чонское нафтогазоконденсатного родовища виготовлені агрегати НПВ 1250-60-М-1.

Саме завдяки чудовим традиціям минулого, а також двохтисячному трудовому колективу, «Насосенергомаш» відомий як визнаний постачальник насосного обладнання, яке налічує понад 600 найменувань серійної продукції [49].

Розділ 2. Аналіз майнового потенціалу підприємства: економічний аспект

Зміна структури активу майна:

$$\Delta UA_i = UA_i^1 - UA_i^0$$

$$\Delta UA_{2019} = 1079127 - 1170395 = -91268 \text{ (тис.грн.)}$$

Зменшення статей «Товари», «Готова продукція», «Знос», «Дебіторська заборгованість за бюджетом», «Дебіторська заборгованість за виданими авансами» спричинило зменшення активу балансу.

Джерелом інформації є бухгалтерська та фінансово-статистична звітність підприємства. Аналізуватися будуть такі фінансові звіти, як: 1) «Баланс підприємства» станом на 31.12.2020 р. (Форма 1); 2) «Звіт про фінансові результати» за 2020 рік. Результати діяльності підприємства за 2020 р. будуть порівнюватися з результатами діяльності за 2019 р. [50]

2.1. Аналіз майнового стану

Перша група

1.1 Частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах:

$$Ч_{o.с.ф} = \frac{\text{Оборотні виробничі фонди}}{\text{Оборотні активи}};$$

$$Ч_{o.вв. 2019} = \frac{96584 + 136760 + 1380}{967026 + 1380} = 0,24;$$

$$Ч_{o.вв. 2020} = \frac{221546 + 308057 + 10921}{705779 + 10921} = 0,7542.$$

Можемо спостерігати збільшення частки оборотних виробничих фондів(ОПФ) в обігових коштах, яке відбулось за рахунок значного зростання ОПФ та зменшення оборотних активів.

1.2 Частка основних засобів в активах:

$$Ч_{o.з.} = \frac{\text{Залишкова вартість основних засобів}}{\text{Активи}};$$

$$Ч_{\text{о.з.2019}} = \frac{63399}{1170395} = 0,05;$$

$$Ч_{\text{о.з.2020}} = \frac{219232}{1079127} = 0,20.$$

Можемо спостерігати збільшення частки основних засобів в активах, яке відбулось внаслідок зменшення активів та збільшення залишкової вартості основних засобів.

1.3 Коефіцієнт зносу основних засобів

$$K_{\text{з.н.}} = \frac{\text{Знос основних засобів}}{\text{Первісна вартість основних засобів}};$$

$$K_{\text{з.н.2019}} = \frac{49607}{113006} = 0,44;$$

$$K_{\text{з.н.2020}} = \frac{56007}{275239} = 0,20.$$

Зменшення коефіцієнту зносу основних засобів відбулось з, яке відбулось внаслідок збільшення зносу основних засобів та первісної вартості основних засобів.

1.4 Коефіцієнт оновлення основних засобів:

$$K_{\text{о.в.}} = \frac{\text{Збільшення за звітний період первісної вартості основних засобів}}{\text{Первісна вартість основних засобів}};$$

$$K_{\text{о.в.2019}} = \frac{113006 - 75840}{113006} = 0,33;$$

$$K_{\text{о.в.2020}} = \frac{275239 - 113006}{275239} = 0,59.$$

Можемо спостерігати збільшення показника коефіцієнту оновлення, яке відбулось внаслідок підвищення первісної вартості.

1.5 Частка довгострокових фінансових інвестицій в активах:

$$Ч_{\text{д.ф.}} = \frac{\text{Довгострокові фінансові інвестиції}}{\text{Активи}};$$

$$Ч_{\text{д.ф.2019}} = \frac{0 + 311}{1170395} = 0,00027;$$

$$Ч_{\text{д.ф.2020}} = \frac{0 + 311}{1079127} = 0,00029.$$

Можемо спостерігати незначне збільшення частки довгострокових фінансових інвестицій, яке відбулось внаслідок зниження активів.

1.6 Частка ОВА:

$$Ч_{\text{о.в.а.}} = \frac{\text{Оборотні виробничі фонди}}{\text{Активи}};$$

$$Ч_{\text{о.в.а. 2019}} = \frac{96584 + 136760 + 1380}{1170395} = 0,20;$$

$$Ч_{\text{о.в.а. 2020}} = \frac{221546 + 308057 + 10921}{1079127} = 0,50.$$

Ріст частки ОВА, що обумовлено збільшенням вартості ОВФ та зменшенням активів нашого підприємства.

1.7 Коефіцієнт мобільності активів:

$$K_{\text{моб.}} = \frac{\text{Мобільні активи}}{\text{Немобільні активи}};$$

$$K_{\text{моб. 2019}} = \frac{967026 + 1380}{201989} = 4,79;$$

$$K_{\text{моб. 2020}} = \frac{705779 + 10921}{362427} = 1,98.$$

Коефіцієнт мобільності активів відповідно знизився через те, що мобільності активів зменшились, а немобільні відповідно збільшились.

2.2. Аналіз ділової активності

Друга група

2. Показники діл. активності (ресурсовіддачі, оборотності капіталу, трансформації активів)

2.1 Оборотність активів (обороти), ресурсовіддача, коефіцієнт трансформації:

$$K_T = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації продукції}}{\text{Активи}};$$

$$K_{T.2019} = \frac{377292}{1170395} = 0,32;$$

$$K_{T.2020} = \frac{989403}{1079127} = 0,92.$$

Можемо спостерігати збільшення показника оборотності активів , яке відбулось внаслідок зменшення активів та відповідного збільшення чистої виручки від реалізації.

2.2 Фондовіддача:

$$\Phi_{o.ф.} = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації продукції}}{\text{Основні виробничі фонди}} ;$$

$$\Phi_{o.ф.2019} = \frac{377292}{63399} = 5,95 ;$$

$$\Phi_{o.ф.2020} = \frac{989403}{219232} = 4,51 .$$

Фондовіддача знизилась внаслідок відповідного збільшення чистої виручки від реалізації та основних виробничих фондів.

2.3 Коефіцієнт оборотності ОК (обороту):

$$K_{об.} = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації продукції}}{\text{Обігові кошти}} ;$$

$$K_{об.2019} = \frac{377292}{967026 + 1380} = 0,39 ;$$

$$K_{об.2020} = \frac{989403}{705779 + 10921} = 1,38 .$$

Коефіцієнт оборотності ОК відповідно збільшився , яке відбулось внаслідок збільшення чистої виручки від реалізації та зменшення обігових коштів.

2.4 Період обороту обігових коштів (днів):

$$Ч_{o.} = \frac{360}{K_{об.}} ;$$

$$Ч_{o.2019} = \frac{360}{0,39} = 923 ;$$

$$Ч_{o.2020} = \frac{360}{1,38} = 261 .$$

Період обороту ОК зменшився , що відбулося внаслідок збільшення коефіцієнту оборотності ОК

2.5 Коефіцієнт оборотності запасів (обороту):

$$K_{o.z.} = \frac{\text{Собівартість реалізації}}{\text{Середні запаси}};$$

$$K_{o.z.2019} = \frac{231792}{96584 + 136760 + 23133 + 67} = 0,90;$$

$$K_{o.z.2020} = \frac{763086}{221546 + 308057 + 12035 + 54} = 1,41.$$

Можемо спостерігати збільшення коефіцієнту ОЗ, яке відбулось внаслідок збільшення середніх запасів та собівартості реалізації.

2.6 Період одного обороту запасів (днів):

$$Ч_{з.} = \frac{360}{K_{o.z.}};$$

$$Ч_{з.2019} = \frac{360}{0,90} = 400;$$

$$Ч_{з.2020} = \frac{360}{1,41} = 255.$$

Період одного обороту запасів зменшився за рахунок відповідно збільшення коефіцієнту ОЗ.

2.7 Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (обороту):

$$K_{д.з.} = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації продукції}}{\text{Середня дебіторська заборгованість}};$$

$$K_{д.з.2019} = \frac{377292}{1140 + 89576 + 595475 + 0 + 0 + 1425} = 0,55;$$

$$K_{д.з.2020} = \frac{989403}{7018 + 43391 + 38964 + 0 + 0 + 3824} = 10,62.$$

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості зріс за рахунок збільшення чистої виручки та зменшення середньої дебіторської заборгованості.

2.8 Період погашення дебіторської заборгованості (днів):

$$Ч_{д.з.} = \frac{360}{K_{д.з.}};$$

$$Ч_{д.з.2019} = \frac{360}{0,55} = 655;$$

$$Ч_{д.з.2020} = \frac{360}{10,62} = 34.$$

Період погашення дебіторської заборгованості знизився через збільшення коефіцієнту ОДЗ.

2.9 Коефіцієнт оборотності готової продукції:

$$K_{г.п.} = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації продукції}}{\text{Готова продукція}};$$

$$K_{г.п.2019} = \frac{377292}{23133} = 16,31;$$

$$K_{г.п.2020} = \frac{989403}{12035} = 82,21.$$

Коефіцієнт оборотності готової продукції зріс збільшення та зменшення чистої виручки та готової продукції відповідно.

2.10 Період погашення кредиторської заборгованості:

$$Ч_{к.з.} = \frac{\text{Середня кредиторська заборгованість} * 360}{\text{Собівартість реалізації}};$$

$$Ч_{к.з.2019} = \frac{(0 + 0 + 19318 + 10935 + 4625) * 360}{231792} = 54;$$

$$Ч_{к.з.2020} = \frac{(547 + 0 + 29071 + 1385 + 6687) * 360}{763086} = 18.$$

Період погашення кредиторської заборгованості знизився внаслідок відповідного збільшення собівартості реалізації та середньої кредиторської заборгованості.

2.11 Період операційного циклу (днів):

$$Ч_{о.ц.} = Ч_{з.} + Ч_{д.з.};$$

$$Ч_{о.ц.2019} = 400 + 655 = 1055;$$

$$Ч_{о.ц.2020} = 255 + 34 = 289.$$

Період операційного циклу знизився, яке відбулось внаслідок зменшення періоду одного обороту запасів та періоду погашення ДЗ.

2.12 Період фінансового циклу (днів):

$$Ф_{ц.} = Ч_{о.ц.} - Ч_{к.з.};$$

$$\Phi_{y,2019} = 1055 - 54 = 1001 ;$$

$$\Phi_{y,2020} = 289 - 18 = 271 .$$

Період фінансового циклу зменшився і це відбулося внаслідок зниження періоду ОЦ та періоду погашення КЗ.

2.13 Коефіцієнт оборотності власного капіталу:

$$K_{в.к.} = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації продукції}}{\text{Власний капітал}} ;$$

$$K_{в.к.2019} = \frac{377292}{186682 + 5206 + 0} = 1,97 ;$$

$$K_{в.к.2020} = \frac{989403}{285281 + 9914 + 0} = 3,35 .$$

Можемо спостерігати збільшення *коефіцієнта оборотності власного капіталу*, яке відбулось внаслідок збільшення чистої виручки та власного капіталу.

2.3 Показники рентабельності та прибутковості

Третя група

3.1 Рентабельність активів за прибутком від звичайної діяльності:

$$R_{з.д.} = \frac{\text{Прибуток від звичайної діяльності}}{\text{Активи}} ;$$

$$R_{з.д.2019} = \frac{48790}{1170395} = 0,04 ;$$

$$R_{з.д.2020} = \frac{98593}{1079127} = 0,09 .$$

Можемо спостерігати збільшення рентабельності активів за прибутком зросла за рахунок збільшення прибутку від звичайної діяльності та зменшення активів.

3.2 Рентабельність капіталу (активів) за чистим прибутком:

$$R_a = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Активи}} ;$$

$$R_{a 2019} = \frac{48827}{1170395} = 0,04 ;$$

$$R_{a 2020} = \frac{98599}{1079127} = 0,09 .$$

Можемо спостерігати збільшення рентабельності капіталу за чистим прибутком зростає за рахунок збільшення чистого прибутку та зменшення активів.

3.3 Рентабельність власного капіталу:

$$R_{в.к.} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} ;$$

$$R_{в.к. 2019} = \frac{48827}{186682} = 0,26 ;$$

$$R_{в.к. 2020} = \frac{98599}{285281} = 0,35 .$$

Можемо спостерігати збільшення рентабельності власного капіталу зростає за рахунок збільшення чистого прибутку та власного капіталу.

3.4 Рентабельність виробничих фондів:

$$R_{в.ф.} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Виробничі фонди}} ;$$

$$R_{в.ф. 2019} = \frac{48827}{63399 + 96584 + 136760} = 0,16 ;$$

$$R_{в.ф. 2020} = \frac{98599}{219232 + 221546 + 308057} = 0,13 .$$

Рентабельність виробничих фондів знизилась за рахунок збільшення чистого прибутку та ВФ.

3. Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації:

$$R_Q = \frac{\text{Прибуток від реалізації}}{\text{Виручка}} ;$$

$$R_{Q(2019)} = \frac{145500 - 39068 - 13227}{377292} = 0,25 ;$$

$$R_{Q(2020)} = \frac{226317 - 48915 - 20160}{989403} = 0,16 .$$

Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації знизилась за рахунок збільшення виручки та прибутку від реалізації.

3.6 Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності:

$$R_Q^{od} = \frac{\text{Прибуток від операційної діяльності}}{\text{Виручка}};$$

$$R_{Q(2019)}^{od} = \frac{68419}{377292} = 0,23;$$

$$R_{Q(2020)}^{od} = \frac{148403}{989403} = 0,15;$$

Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності зменшилась внаслідок збільшення прибутку від операційної діяльності та виручки.

3.7 Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком:

$$R_Q^c = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Виручка}};$$

$$R_{Q(2019)}^c = \frac{48827}{377292} = 0,13;$$

$$R_{Q(2020)}^c = \frac{98599}{989403} = 0,10.$$

Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком знизилась за рахунок збільшення чистого прибутку та виручки.

3.8 Коефіцієнт реінвестування:

$$K_p = \frac{\text{Реінвестований прибуток}}{\text{Чистий прибуток}};$$

$$K_{p,2019} = \frac{(6952 - 4375) + (144119 - 97849)}{98599} = 0,5;$$

$$K_{p,2020} = \frac{(9393 - 6952) + (240277 - 144119)}{48827} = 2,02.$$

Збільшення коефіцієнту реінвестування відбулось за рахунок збільшення реінвестованого прибутку та зменшення чистого прибутку.

3.9 Коефіцієнт стійкості економічного розвитку:

$$K_{c.e.z.} = \frac{\text{Реінвестований прибуток}}{\text{Власний капітал}};$$

$$K_{c.e.z.(2019)} = \frac{(6952 - 4375) + (144119 - 97849)}{186682} = 0,26;$$

$$K_{c.e.z.(2020)} = \frac{(9393 - 6952) + (240277 - 144119)}{285281} = 0,35.$$

Можемо спостерігати збільшення коефіцієнта стійкості відбулось за рахунок збільшення власного капіталу та реінвестованого прибутку.

3.10 Період окупності нашого капіталу:

$$T_{к.} = \frac{\text{Активи}}{\text{Чистий прибуток}};$$

$$T_{к.2019} = \frac{1170395}{48827} = 23,97 \text{ р.};$$

$$T_{к.2020} = \frac{1079127}{98599} = 10,94 \text{ р.}$$

Період окупності капіталу знизився за рахунок зменшення активів та збільшення чистого прибутку.

3.11 Період окупності нашого власного капіталу:

$$T_{в.к.} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Чистий прибуток}};$$

$$T_{в.к.2019} = \frac{186682}{48827} = 3,82 \text{ р.};$$

$$T_{в.к.2020} = \frac{285281}{98599} = 2,89 \text{ р.}$$

Період окупності власного капіталу знизився за рахунок збільшення власного капіталу та чистого прибутку.

3.12 Дохід

$D = \text{Виручка від реалізації} + \text{Інші операційні доходи} + \text{Витрати на збут} + \text{Інші операційні витрати} + \text{Інші фінансові доходи}$

$$D_{2019} = 385660 + 518476 - 13227 - 523262 + 0 = 367647 \text{ грн.};$$

$$D_{2020} = 994417 + 589819 - 20160 - 598624 + 0 = 965452 \text{ грн.}$$

3.13 Темпи зростання доходу

$$\Delta D(\%) = \frac{\Delta D}{D^0} * 100$$

$$\Delta D(\%) = \frac{597805}{367647} * 100 = 162,6\%$$

3.14 Виручка від продажів

N = Виручка від реалізації

$N_{2019} = 385660$ грн.;

$N_{2020} = 994417$ грн.

3.15 Темпи зростання виручки від продажів

$$\Delta N(\%) = \frac{\Delta N}{N^0} * 100$$

$$\Delta N(\%) = \frac{608757}{385660} * 100 = 157,8\%$$

3.16 Чистий прибуток

$P_{\text{ч}}$ = Прибуток від звичайної діяльності

$P_{\text{ч}(2019)} = 48790$ грн.;

$P_{\text{ч}(2020)} = 98593$ грн.

3.17 Темпи зростання чистого прибутку

$$\Delta P_{\text{ч}}(\%) = \frac{\Delta P_{\text{ч}}}{P_{\text{ч}}^0} * 100$$

$$\Delta P_{\text{ч}}(\%) = \frac{49803}{48790} * 100 = 102\%$$

Розділ 3 Аналіз майнового потенціалу: фінансовий аспект

3.1 Аналіз фінансової стійкості

Четверта група:

4.1 Власні ОК (робочий, функціонуючий капітал):

$P_{к.} = \text{Власний капітал} + \text{довгостроюві зобов'язання} - \text{позаоборотні активи} ;$

$P_{к.(2019)} = 186682 + 5206 + 55804 - 201989 = 45703 \text{ грн.} ;$

$P_{к.(2020)} = 285281 + 9914 + 54564 - 362427 = -12668 \text{ грн.}$

Власні ОК знизились , яке відбулось внаслідок збільшення відповідно власного капіталу, довгострокових зобов'язань та позаоборотних активів.

4.2 Коефіцієнт забезпечення власними коштами:

$K_{з.в.к.} = \frac{\text{Власні обігові кошти}}{\text{Обігові кошти}} ;$

$K_{з.в.к.2019} = \frac{186682 + 5206 - 201989}{967026 + 1380} = -0,01 ;$

$K_{з.в.к.2020} = \frac{285281 + 9914 - 362427}{705779 + 10921} = -0,09 .$

Можемо спостерігати зниження коефіцієнта забезпечення власними коштами відбулось за рахунок зменшення обігових коштів та власних обігових коштів.

4.3 Маневреність робочого капіталу:

$M_{р.к.} = \frac{\text{Запаси}}{\text{Робочий капітал}} ;$

$M_{р.к.2019} = \frac{96584 + 136760 + 23133 + 67}{967026 + 1380 - 922703 - 0} = 5,61 ;$

$M_{р.к.2020} = \frac{221546 + 308057 + 12035 + 54}{705779 + 10921 - 729368 - 0} = -42,76 .$

Маневреність робочого капіталу через збільшення запасів та зменшення робочого капіталу.

4.4 Маневреність власних обігових:

$$M_{\text{в.о.к.}} = \frac{\text{Кошти}}{\text{Власні обігові кошти}} ;$$

$$M_{\text{в.о.к. 2019}} = \frac{15162 + 943}{186682 + 506 - 201989} = -1,09 ;$$

$$M_{\text{в.о.к. 2020}} = \frac{41609 + 3713}{285281 + 9914 - 362427} = -0,67 .$$

Збільшення даного показника нашого підприємства відбулось саме за рахунок росту коштів та падіння власних обігових коштів.

4.5 Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів:

$$K_{\text{з.к.}} = \frac{\text{Власні обігові кошти}}{\text{Запаси}} ;$$

$$K_{\text{з.к. 2019}} = \frac{186682 + 5206 - 201989}{96584 + 136760 + 23133 + 67} = -0,04 ;$$

$$K_{\text{з.к. 2020}} = \frac{285281 + 9914 - 362427}{221546 + 308057 + 12035 + 54} = -0,12 .$$

Зниження коефіцієнту забезпечення власними обіговими коштами запасів, яке відбулось внаслідок зменшення відповідно власних обігових коштів та збільшення запасів.

4.6 Коефіцієнт покриття запасів:

$$K_{\text{п.з.}} = \frac{\text{"Нормальні" джерела покриття запасів}}{\text{Запаси}} ;$$

$$K_{\text{п.з. 2019}} = \frac{186682 + 5206 + 55804 - 201989 + 0 + 0 + 19318 + 857664}{96584 + 136760 + 23133 + 67} = 3,60 ;$$

$$K_{\text{п.з. 2020}} = \frac{285281 + 9914 + 54564 - 362427 + 547 + 0 + 29071 + 605065}{221546 + 308057 + 12035 + 54} = 1,15 .$$

Коефіцієнт покриття запасів нашого підприємства зменшився , яке відбулось внаслідок відповідного збільшення запасів та зменшення «нормальних» джерел покриття запасів.

4.7 Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії):

$$K_{\text{авт}} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Пасиви}} ;$$

$$K_{\text{авт}2019} = \frac{186682 + 5206 + 0}{1170395} = 0,16 ;$$

$$K_{авт2020} = \frac{285281 + 9914 + 0}{1079127} = 0,27.$$

Коефіцієнт фінансової незалежності зріс за рахунок збільшення ВК та зменшення пасивів.

4.8 Коефіцієнт фінансової залежності:

$$K_{ф.з.} = \frac{\text{Пасиви}}{\text{Власний капітал}};$$

$$K_{ф.з.2019} = \frac{1170395}{186682 + 5206 + 0} = 6,10;$$

$$K_{ф.з.2020} = \frac{1079127}{285281 + 9914 + 0} = 3,66.$$

Коефіцієнт фінансової залежності знизився, яке відбулось внаслідок збільшення власного капіталу та зменшення пасивів.

4.9 Коефіцієнт маневреності власного капіталу:

$$K_{м} = \frac{\text{Власні обігові кошти}}{\text{Власний капітал}};$$

$$K_{м2019} = \frac{186682 + 5206 + 0 - 201989}{186682 + 5206 + 0} = -0,05;$$

$$K_{м2020} = \frac{285281 + 9914 + 0 - 362427}{285281 + 9914 + 0} = -0,23.$$

Коефіцієнт маневреності власного капіталу знизився, яке відбулось внаслідок збільшення власного капіталу та зменшення власних обігових коштів.

4.10 *Коефіцієнт концентрації позикового капіталу:*

$$K_{п.к.} = \frac{\text{Позиковий капітал}}{\text{Пасиви}};$$

$$K_{п.к.2019} = \frac{55804 + 922703}{1170395} = 0,84;$$

$$K_{п.к.2020} = \frac{54564 + 729368}{1079127} = 0,73.$$

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу знизився внаслідок зменшення позикового капіталу та пасивів.

4.11 Коефіцієнт фінансової стабільності:

$$K_{\phi.c.} = \frac{\text{Власні кошти}}{\text{Позикові кошти}};$$

$$K_{\phi.c.2019} = \frac{186682 + 5206 + 0}{55864 + 922703} = 0,20;$$

$$K_{\phi.c.2020} = \frac{285281 + 9914 + 0}{54564 + 729368} = 0,38.$$

Коефіцієнт фінансової стабільності зріс за рахунок збільшення власних коштів та зменшення позикових коштів.

4.12 Показник фінансового левериджу:

$$\Phi_{л.} = \frac{\text{Довгострокові зобов'язання}}{\text{Власні кошти}};$$

$$\Phi_{л.2019} = \frac{55864}{186682 + 5206} = 0,29;$$

$$\Phi_{л.2020} = \frac{54564}{285281 + 9914} = 0,16.$$

Показник фінансового левериджу зменшився за рахунок зменшення довгострокових зобов'язань та збільшення власних коштів.

4.13 Коефіцієнт фінансової стійкості:

$$K_{\phi.c.} = \frac{\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання}}{\text{Пасиви}};$$

$$K_{\phi.c.2019} = \frac{186682 + 5206 + 0 + 55804}{1170395} = 0,21;$$

$$K_{\phi.c.2020} = \frac{285281 + 9914 + 0 + 54564}{1079127} = 0,32.$$

Коефіцієнт фінансової стійкості зріс за рахунок зменшення пасивів та довгострокових зобов'язань та збільшення власного капіталу.

3.2. Аналіз ліквідності

П'ята група: Показники ліквідності (платоспроможності):

5.1 Коефіцієнт ліквідності поточної (покриття):

$$K_{л.п.} = \frac{\text{Поточні активи}}{\text{Поточні пасиви}};$$

$$K_{л.п.2019} = \frac{967026}{922703} = 1,048 ;$$

$$K_{л.п.2020} = \frac{705779}{729368} = 0,97 .$$

Коефіцієнт поточної ліквідності знизився за рахунок зменшення поточних пасивів та поточних активів.

5.2 Коефіцієнт ліквідності швидкої:

$$K_{л.ш.} = \frac{\text{Поточні активи} - \text{Запаси}}{\text{Поточні пасиви}} ;$$

$$K_{л.ш.2019} = \frac{967026 - 96584 - 0 - 136760 - 23133 - 67}{922703} = 0,77 ;$$

$$K_{л.ш.2020} = \frac{705779 - 221546 - 0 - 308057 - 12035 - 54}{729368} = 0,22 .$$

Коефіцієнт швидкої ліквідності знизився за рахунок зменшення поточних активів та поточних пасивів та збільшення запасів.

5.3. Коефіцієнт ліквідності абсолютної:

$$K_{л.а.} = \frac{\text{Кошти}}{\text{Поточні пасиви}} ;$$

$$K_{л.а.2019} = \frac{15162 + 943}{922703} = 0,02 ;$$

$$K_{л.а.2020} = \frac{41609 + 3713}{729368} = 0,06 .$$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності зріс за рахунок зменшення поточних пасивів та збільшення коштів.

5.4. Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості:

$$K_{д.к.} = \frac{\text{Дебіторська заборгованість}}{\text{Кредиторська заборгованість}} ;$$

$$K_{д.к.2019} = \frac{7379 + 89576 + 595475 + 0 + 0 + 1425}{0 + 19318 + 857604} = 0,79 ;$$

$$K_{д.к.2020} = \frac{31894 + 43391 + 38964 + 0 + 0 + 3824}{0 + 29071 + 605065} = 0,19 .$$

Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості знизилось внаслідок зменшення дебіторської заборгованості та зменшення кредиторської заборгованості.

Таблиця 3.1 – Таблиця підсумкових результатів

Порядковий номер	Показник	Результати		Економічний зміст	Напрямок	Відповідність показника нормативному напрямку
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду			
1	2	3	4	5	6	7
1. Показники майнового стану						
1.1	Частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах	0,24	0,75	Частка обігових коштів у виробничій сфері	Збільшення	+
1.2	Частка основних засобів в активах	0,05	0,20	Частка коштів, інвестованих в основні засоби, у валюті балансу	Зменшення за умов незмінних обсягів реалізації	+
1.3	Коефіцієнт зносу основних засобів	0,44	0,20	Рівень фізичного і морального зносу основних засобів	Зменшення	+
1.4	Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,33	0,59	Рівень фізичного і морального оновлення основних фондів	Збільшення за умов виключення інфляційного фактору	+
1.5	Частка довгострокових фінансових інвестицій в активах	0,00027	0,00029	Частка фінансових інвестицій у валюті балансу, зменшення диверсифікаційного ризику	Збільшення	+
1.6	Частка оборотних виробничих активів	0,20	0,50	Частка мобільних виробничих фондів у валюті балансу	Збільшення	+
1.7	Коефіцієнт мобільності активів	4,79	1,98	Скільки обігових коштів припадає на одиницю не обігових; потенційна можливість перетворення активів у ліквідні кошти	Збільшення: за рекомендований рівень $K_{mob.} = 0,5$	-

Продовження таблиці 3.1

2. Показники ділової активності (ресурсовіддачі, оборотності капіталу, трансформації активів)						
2.1	Оборотність активів (обороті), ресурсовіддача, коефіцієнт трансформації	0,32	0,92	Скільки отримано чистої виручки від реалізації продукції (далі - виручка) на одиницю коштів, інвестованих в активи	Збільшення	+
2.2	Фондовіддача	5,95	4,51	Скільки виручки припадає на одиницю основних виробничих фондів	Збільшення	-
2.3	Коефіцієнт оборотності обігових коштів (обороті)	0,39	1,38	Кількість оборотів обігових коштів за період; скільки виручки припадає на одиницю обігових коштів	Збільшення	+
2.4	Період одного обороту обігових коштів (обороті)	923	261	Середній період від витрачення коштів для виробництва продукції до отримання коштів за реалізовану продукцію	Зменшення	+
2.5	Коефіцієнт оборотності запасів (обороті)	0,90	1,41	Кількість оборотних коштів, інвестованих у запаси	Збільшення	+
2.6	Період одного обороту запасів (днів)	400	255	Період, протягом якого запаси трансформуються у кошти	Зменшення	+
2.7	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (обороті)	0,55	10,62	У скільки разів виручка перевищує середню дебіторську заборгованість	Збільшення	+

Продовження таблиці 3.1

2.8	Період погашення дебіторської заборгованості	655	34	Середній період інкасації дебіторської заборгованості	Зменшення	+
2.9	Коефіцієнт оборотності готової продукції	16,31	82,21	У скільки разів виручка перевищує середні запаси готової продукції	Збільшення	+
2.10	Період погашення кредиторської заборгованості (днів)	54	18	Середній період сплати підприємством короткострокової заборгованості	Зменшення	+
2.11	Період операційного циклу (днів)	1055	289	Тривалість перетворення придбаних матеріальних ресурсів на грошові кошти	Зменшення	+
2.12	Період фінансового циклу (днів)	1001	271	Період обороту коштів	Зменшення, але від'ємне значення свідчить вже про нестачу коштів	+
2.13	Коефіцієнт оборотності власного капіталу (оборотність)	1,97	3,35	Скільки чистої виручки від реалізації продукції припадає на одиницю власного капіталу	Збільшення	+
3. Показники рентабельності						
3.1	Рентабельність активів за прибутком від звичайної діяльності	0,04	0,09	Скільки прибутку від звичайної діяльності припадає на одиницю коштів, інвестованих в активи	Збільшення	+
3.2	Рентабельність капіталу (активів) за чистим прибутком	0,04	0,09	Скільки припадає чистого прибутку на одиницю інвестованих в активи коштів	Збільшення	+

Продовження таблиці 3.1

3.3	Рентабельність власного капіталу	0,26	0,35	Скільки припадає чистого прибутку на одиницю вартості власного капіталу	Збільшення	+
3.4	Рентабельність виробничих фондів	0,16	0,13	Скільки припадає чистого прибутку на одиницю вартості виробничих фондів	Збільшення	-
3.5	Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації	0,25	0,16	Скільки припадає прибутку від реалізації за одиницю виручки	Збільшення	-
3.6	Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності	0,23	0,15	Скільки припадає прибутку від операційної діяльності на одиницю виручки	Збільшення	-
3.7	Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком	0,13	0,10	Скільки припадає чистого прибутку на одиницю виручки	Збільшення	-
3.8	Коефіцієнт реінвестування	0,5	2,02	Скільки чистого прибутку капіталізовано; скільки чистого прибутку спрямовано на збільшення власного капіталу	Збільшення в межах, що не суперечить бажанню акціонерів	+
3.9	Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,26	0,35	Темп збільшення власного капіталу за рахунок чистого прибутку	Збільшення	+

Продовження таблиці 3.1

3.10	Період окупності капіталу	23,97	10,94	За який період кошти, що інвестовані в активи, будуть компенсовані чистим прибутком	Зменшення	+
3.11	Період окупності власного капіталу	3,82	2,89	За який період власний капітал буде компенсований чистим прибутком	Зменшення	+
4. Показники фінансової стійкості						
4.1	Власні обігові кошти (робочий, функціонуючий капітал)	45703	-12668	Оборотні активи, які фінансуються за рахунок власного капіталу і довгострокових зобов'язань	Збільшення	-
4.2	Коефіцієнт забезпечення власними коштами	-0,01	-0,09	Абсолютна можливість перетворення активів у ліквідні кошти	Збільшення; $K_{з.в.к.} > 0,1$; або $K_{з.в.к.} = 0,2$	-
4.3	Маневреність власного капіталу	5,61	-42,76	Частка запасів у власних обігових коштах	Зменшення	-
4.4	Маневреність власних обігових коштів	-1,09	-0,67	Частка абсолютно ліквідних активів у власних обігових коштах; забезпечує свободу фінансового маневру	Збільшення	-
4.5	Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	-0,04	-0,12	Наскільки запаси, що мають найменшу ліквідність у складі оборотних активів, забезпечені довгостроковим і стабільними джерелами фінансування	Збільшення	-

Продовження таблиці 3.1

4.6	Коефіцієнт покриття запасів	3,60	1,15	Скільки на одиницю коштів, що вкладені в запаси, припадає у сукупності власних коштів, довго- та короткострокових зобов'язань	Збільшення	-
4.7	Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	0,16	0,27	Характеризує можливість підприємства виконати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів; його незалежність від позикових джерел	Збільшення; має бути $K_{авт.} > 0,5$	-
4.8	Коефіцієнт фінансової залежності	6,10	3,66	Скільки одиниць сукупних джерел припадає на одиницю власного капіталу	Зменшення; $K_{ф.з.} = 2$	-
4.9	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,05	-0,23	Частка власних обігових коштів у власному капіталі	Збільшення; має бути $K_{м.} > 0,1$	-
4.10	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,84	0,73	Скільки припадає позикового капіталу на одиницю сукупних джерел	Зменшення; критичне значення $K_{п.к.} \leq 0,5$	-
4.11	Коефіцієнт фінансової стабільності	0,20	0,38	Забезпеченість заборгованості власними коштами	Нормативне значення $K_{ф.с.} > 1$	-
4.12	Показник фінансового левериджу	0,29	0,16	Характеризує залежність підприємства від довгострокових зобов'язань	Зменшення; має бути $\Phi_{л.} \leq 0,25$	+

Продовження таблиці 3.1

4.13	Коефіцієнт фінансової стійкості	0,21	0,32	Частка стабільних джерел фінансування у їх загальному обсязі	Має бути $K_{ф.с.} = 0,85 - 0,9$	-
5. Показники ліквідності (платоспроможності)						
5.1	Коефіцієнт ліквідності поточної (покриття)	1,05	0,97	Характеризує достатність обігових коштів для погашення боргів протягом року	Збільшення; критичне значення $K_{ф.п.} = 1$	-
5.2	Коефіцієнт ліквідності швидкої	0,77	0,22	Скільки одиниць найбільш ліквідних активів припадає на одиницю термінових боргів	Збільшення; має бути $K_{л.ш.} \geq 1$; У міжнародній практиці $K_{л.ш.} = 0,7 - 0,8$	-
5.3	Коефіцієнт ліквідності абсолютної	0,02	0,06	Характеризує готовність підприємства негайно ліквідувати короткострокову заборгованість	Збільшення; має бути $K_{л.а.} = 0,2 - 0,35$	-
5.4	Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	0,79	0,19	Здатність розрахуватися з кредиторами за рахунок дебіторів протягом одного року	Рекомендова не значення $K_{д.к.} = 1$	-

Розрахувавши показники майнового стану можна побачити, що усі показники, крім коефіцієнта мобільності активів, відповідають нормативному напрямку. Щодо коефіцієнта мобільності, то його нормативне значення повинно бути 0,5, на оцінюваному підприємстві цей показник значно вищий за нормативний, хоча і має тенденцію до зниження. Щоб досягти нормативного значення, потрібно знизити частку незавершеного виробництва, дебіторської заборгованості за товарами, роботами, послугами та за рахунками.

Розраховані показники ділової активності відповідають нормативним напрямкам, крім показника фондівіддачі. З розрахунку даного показника бачимо, що чиста виручка від реалізації продукції збільшилась у 2,6 рази, а основні виробничі фонди – у 3,4 рази. Це свідчить про неповне завантаження устаткування або неефективне вкладення у основні фонди.

Розрахувавши показники рентабельності та прибутковості видно, що показники рентабельності виробничих фондів, реалізованої продукції за прибутком від реалізації, реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності та реалізованої продукції за чистим прибутком не відповідають нормативному напрямку. Це відбулось за рахунок значної переваги виручки над чистим прибутком, прибутком від реалізації та прибутком від операційної діяльності. Щодо показника рентабельності виробничих фондів, то відбулось підвищення залишкової вартості основних засобів, збільшення виробничих запасів та незавершеного виробництва.

За аналізований період показники фінансової стійкості є незадовільними, крім показника фінансового левериджу. Показник власних обігових коштів можна покращити за рахунок зменшення довгострокових зобов'язань, або зовсім ліквідувати їх, також необхідно зменшити поточні зобов'язання. Коефіцієнт забезпечення власними коштами, коефіцієнт маневреності власних обігових коштів, коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів, коефіцієнт маневреності власного капіталу можна підвищити за рахунок збільшення власних коштів, тобто зменшити матеріальні витрати та збільшити прибуток від реалізації продукції. Щоб підвищити коефіцієнт покриття запасів необхідно скоротити час перебування продукції у виробничому процесі.

Щодо показників ліквідності, то вони не відповідають нормативним напрямкам розвитку. Збільшення коефіцієнта поточної ліквідності та абсолютної ліквідності супроводжується зменшенням поточних зобов'язань у пасивах підприємства. Щодо коефіцієнта швидкої ліквідності, то для його покращення необхідно зменшити величину незавершеного виробництва. Щоб

збільшити співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості, слід зменшити поточну кредиторську заборгованість.

Висновок

Дослідивши показники майнового стану підприємства, можна зазначити, що показники частки оборотних виробничих фондів в обігових коштах, частки основних засобів в активах, коефіцієнт зносу основних засобів та коефіцієнт їх оновлення та інші відповідають нормативним умовам розвитку. Але слід зазначити, що коефіцієнт мобільності активів не відповідає нормативному значенню, яке дорівнює 0,5, хоча і має позитивну динаміку. Можливим шляхом вирішення цієї проблеми (проаналізувавши складові мобільних активів) є зниження питомої частки незавершеного виробництва та дебіторської заборгованості за розрахунками та за продукцією.

Проаналізувавши показники ділової активності – майже усі відповідають нормативному розвитку, окрім показника фондівіддачі. Можливими ресурсами підвищення фондівіддачі може бути: 1) збільшення часу роботи обладнання (скорочення часу перебування в ремонті, скорочення кількості переналаштувань та міжзмінних простоїв); 2) оптимальне завантаження техніки (скорочення терміну досягнення проектної продуктивності обладнання, раціональна організація праці робітників); 3) технічне вдосконалення основних виробничих фондів (використання більш прогресивних технологічних процесів, модернізація обладнання тощо).

Щодо показників рентабельності, то рентабельність виробничих фондів, рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації, за прибутком від операційної діяльності та за чистим прибутком не відповідають позитивним напрямкам розвитку. Щоб підвищити рентабельність виробничих фондів можна збільшити прибуток від здійснення звичайної діяльності, знизити собівартість продукції та більш ефективно використання основних фондів (зокрема, можна виділити важливий чинник – підвищення продуктивності праці робітників). З метою покращення останніх трьох показників необхідно прибутки від реалізації та операційної діяльності, чистий прибуток шляхом зниження собівартості продукції. Цього можна домогтися застосуванням новітніх технологій,

економією ресурсів (сировини, палива, електроенергії), поліпшенням використання основних виробничих фондів, скороченням витрат на збут продукції, упорядкуванням витрат на апарат управління, зниженням інших операційних витрат.

Проаналізувавши показники фінансової стійкості, можна дійти висновку що майже всі показники, окрім показника фінансового левериджу, не відповідають нормативним умовам розвитку. Показник власних обігових коштів можна покращити шляхом зменшення поточних зобов'язань підприємства, зокрема, ліквідувавши поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, зменшивши кредиторську заборгованість за товари, роботи та послуги; знизивши зобов'язання з одержаних авансів. Те ж саме стосується показника маневреності робочого капіталу, який обернено пропорційно залежить від величини поточних зобов'язань. Щодо коефіцієнта забезпечення власними коштами, маневреності власних обігових коштів, коефіцієнта забезпечення власними коштами, коефіцієнта маневреності капіталу можна сказати, що для позитивної їх динаміки необхідно підприємство забезпечити власними коштами. Це можливо досягти зростанням прибутку від реалізації продукції та зменшенням матеріальних витрат, що призведе до збільшення величини нерозподіленого прибутку у статтях балансу, а отже – і до покращення показників.

Для підвищення коефіцієнта покриття запасів необхідно зменшити частку незавершеного виробництва, тобто часу перебування продукції у виробничому процесі, а також збільшивши величину власних коштів, оформленням короткострокових банківських позик. Коефіцієнти фінансової залежності та фінансової незалежності говорять про нестачу власних коштів підприємства. Для їх покращення підприємству необхідно збільшити величину власних джерел збільшенням прибутку від реалізації продукції або використанням залучених джерел фінансування. Через велику концентрацію позичених коштів у пасивах підприємства, не відповідають нормативним умовам розвитку

коефіцієнт концентрації позикового капіталу (нормативне значення $\leq 0,5$) та коефіцієнт фінансової стабільності (нормативне значення >1), але ці показники мають тенденцію до покращення. Необхідно зменшити питому вагу позикових коштів та збільшити величину власних. Для покращення коефіцієнта фінансової стійкості підприємству необхідно також підвищувати величину власного капіталу, а також брати довгострокові банківські позики.

Стосовно показників ліквідності можна сказати, що вони не відповідають нормативним умовам. Щодо коефіцієнта ліквідності поточної, то для його покращення підприємству слід зменшити вагу поточних зобов'язань у загальній структурі пасивів підприємства. Те ж саме стосується й коефіцієнта ліквідності швидкої, але з тим зауваженням, що підприємству необхідно зменшити величину незавершеного виробництва. Шляхом покращення показника коефіцієнта ліквідності абсолютної є також зменшення ваги позикових коштів. Негативна динаміка співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості також говорить про необхідність зменшення поточної кредиторської заборгованості.

Узагальнюючи аналіз вищезазначених показників, можна стверджувати, що підприємству необхідно підвищити ефективність використання устаткування, рівень прибутковості від реалізації прибутковості, стимулювати працівників з метою підвищення продуктивності їх роботи, зменшити собівартість виробництва продукції, а також (що є однією з найбільш важливих передумов) неодмінно скоротити питому вагу запозичених коштів у загальній структурі пасивів підприємства.

Список використаних джерел

1. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник /за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. — К.: Центр учбової літератури, 2018. — 384 с.
2. Цал-Цалко Ю. С., Холод Б. І. Економіка підприємства: Навч. посібник. — Житомир: ЖГП, 2019. — 388 с.
3. Коробов М. Я., Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навчальний посібник./ М. Я. Коробов - К.: Знання, 2018.-378с.
4. Яріш О. В., Фінансовий аналіз : навчальний посібник / О. В. Яріш, В. О. Подольська. - К.: ЦНЛ, 2018.
5. Лапин Е. В. Оценка экономического потенциала предприятия. — 2018.
6. Савицька Г В. Економічний аналіз діяльності підприємства- Навч посібник — К., 2017.
7. Кизим Н.А. Крупномасштабные экономико-производственные системы: организация и хозяйствование. – Х.: Бизнес Информ, 1999. – 228 с.
8. Экономический потенциал региона: анализ, оценка, диагностика: Монография / Тищенко А.Н., Кизим Н.А., Кубах А.И., Давыскиба Е.В. – Х.: ИД «ИДЖЕК», 2005. – 176 с.
9. Бойчик І.М. Економіка підприємства: навч. посібник / Бойчик І.М. – вид. 2-ге, доповн. і переробл. – К.: Атака, 2016. – 528 с.
10. Шваб Л. І Економіка підприємства: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. — 2-е вид. — К.: Каравела, 2017. — 568 с.
11. Економічна енциклопедія : у 3 т. / відп. ред. С. В. Мочерний. - К.: Вид. центр "Академія" 2001. - Т. 2. - 848 с.
12. Гош О. П. Теоретичні засади економічної політики : навч. посіб. / О. П. Гош. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. - 332 с.
13. Бачевский Б. Е., Витюк Е. В. Оценка производственного потенциала предприятия. Економіка: проблеми теорії та практики. 36. наук, праць Дніпропетровського національного університету}. Вип. 196. Т. IV. - Дніпропетровськ: ДНУ, 2016.

14. Никифоров А. Є. Промислова політика: навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2017. — 306 с.
15. Решетняк О. О., Перепелюкова О. В. "Потенціал системи управління підприємства" // Управлінський потенціал у системі економічного розвитку: 36. Наук, праць СНУ ім. В. Даля, 2017
16. Федонін О. С., Рєпіна І. М., Олесюк О. І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. Посібник. - К.: КНЕУ, 2017. - 316 с.
17. Хомяков В. /., Бакум І. В Управління потенціалом підприємства. — К.: Кондор, 2017. — 400 с.
18. Гавва В. Н., Божко Е. А. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2016. — 224 с.
19. Должанський І.З., Загорна Т. О., Удалих О. О., Герасименко І. М., Рашупкіна В. М. Управління потенціалом підприємства: Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2016. - 362 с.
20. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред С. Ф. Покропивного. — К.: КНЕУ, 2016.-608 с.
21. Денисюк О.Г. ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ФОРМУВАННЯ МАЙНОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ АПК [Електронний ресурс] – <http://intkonf.org/>
22. Показники майнового стану [Електронний ресурс] – <http://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/94-analiz-majna>
23. Економічний аналіз: навчальний посібник / Грабовецький Б.Є. – Київ "Центр учбової літератури", 2019. — 256 с.
24. Фінансовий менеджмент Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2015. — 485 с.
25. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств. : навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2016 - 504с.

26. Мних Є.В. Аналіз фінансового стану і фінансових результатів діяльності підприємств: Навч. посібник. - К.: НМК ВО, 2017
27. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2016. - 132с.
28. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності підприємства: 4-е изд.,переробіт. І доп. - Мінськ: ТОВ"Нове видання", 2004.-688с.
29. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств. Підручник - К.: КНЕУ, 2000. - 460с.
30. Білик М. Д., Сутінсть та оцінка фінансового стану підприємства / М. Д. Білик // Фінанси України. - 2012. - №1. - С.117- 129.
31. Марцин В.С., Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість – основні складові оцінки фінансового стану підприємства //Економіка, фінанси, право. – К., 2019. - №7.
32. Русак Н.А., Стражев В.И. Мигун О.Ф. і ін. Аналіз господарської діяльності в промисловості: Підручник - Мінськ: "Вища школа", 2000. - 398 с.
33. Макарчук І., Основні показники оцінки платоспроможності та ліквідності підприємств та методика їх визначення / І. Макарчук // Формування ринкових відносин в Україні. - 2019. - № 7.
34. Обущак Т. А., Сутність фінансового стану підприємства // Актуальні проблеми економіки. –К., 2019. - №9. – С. 92-100.
35. Бланк І. А. Финансовый менеджмент: Учеб. курс. — К.: Ника — Центр, 1999. — 528 с.
36. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. — К. : Центр навчальної літератури, 2015. — 352 с.
37. Онишко С. В. Фінансовий потенціал інноваційного розвитку економіки // Фінанси , України, 2002.
38. Іващенко В.М., Болюх М.А. Економічний аналіз господарської діяльності. – К.: Нічлава, 2019. – 204с.
39. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання. Монографія. – К.: КНЕУ, 2019. – 387с.

40. Економіка енергетики : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, І. М. Сотник. – Суми: Університетська книга, 2015. – 378 с. (<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/45315>)

41. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. - Суми : Університетська книга, 2012. - 864 с

42. Мельник, Л., Ковальов, Б. (2020). Проривні технології в економіці і бізнесі (Досвід ЄС та практика України у світлі III, IV, і V промислових революцій. Сумський державний університет, с. 180. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79621>

43. Мотиваційні механізми дематеріалізаційних та енергоефективних змін національної економіки : монографія / за заг. ред. доктора екон. наук, проф. І. М. Сотник. – Суми : Університетська книга, 2016. – 368 <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80197>

44. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80114>

45. Экономика и бизнес: учебник / под ред. д.э.н., проф. Л. Г. Мельника, д.э.н., доц. А. И. Каринцевой. – Сумы : Университетская книга, 2018. – 608 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80201>

46. Экономика развития: учебное пособие / под ред. д.-ра экон. наук, проф. Л. Г. Мельника, канд. экон. наук А. Вик. Кубатко. Сумы : «Университетская книга», 2017. 352 с. https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/80184/1/%d0%adkonomyka_razvytyia.pdf

47. The effects of the management of natural energy resources in the European Union / V. Voronenko, B. Kovalov, D. Horobchenko, P. Hrysenko // Journal of Environmental Management and Tourism. – Craiova: ASERS Publishing, 2017. – Vol. 8, Issue Number 7(23), P. 1410-1419. Available at: <https://journals.aserspublishing.eu/jemt/article/view/1777>

48. Kubatko, O. V., Chortok, Y. V., Honcharenko, O. S., Nechyporenko, R. M., & Moskalenko, I. M. (2019). Studying Features of Vehicle Type Selection by Trade and Logistics Enterprise. Mechanism of economic regulation. – 2019. – №3. – С. 73–82. <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/76448>

49. Melnyk L., Sommer H., Kubatko O., Rabe M., Fedyna S. (2020). The economic and social drivers of renewable energy development in OECD countries. Problems and Perspectives in Management, 18(4), 37-48. doi:10.21511/ppm.18(4).2020.04

50. Melnyk, L., Dehtyarova, I., Kubatko, O., Karintseva, O., & Derykolenko, A. (2019). Disruptive technologies for the transition of digital economies towards sustainability. Economic Annals-XXI, 179(9-10), 22-30. doi: <https://doi.org/10.21003/ea.V179-02>

51. Melnyk L.G., Kubatko O. The impact of green-innovations on environmental quality and energy resource consumption. International economic relations and sustainable development : monograph / edited by Dr. of Economics, Prof. O. Prokopenko, Ph.D in Economics T. Kurbatova. – RudaŚląska :Drukarnia i Studio GraficzneOmnidium, 2017. – 272 p. ISBN 978-83-61429-11-1

52. Melnyk, L., Matsenko, O., Dehtyarova, I. & Derykolenko, O. (2019). The formation of the digital society: social and humanitarian aspects. Digital economy and digital society. T. Nestorenko& M. Wierzbik-Strońska (Ed.). Katowice: Katowice School of Technology. [in Ukrainian].URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/74570>